

Valvontatoimen jaosto

8.4.2021

VANK-V 1/2021

Aika 18.3.2021 klo 13:00 – 14:35

Paikka Skype-kokous

Läsnä	Kerttula Tuiri (pj) Ala-Hiiro Juha Bertell Sanna-Maria Karhu Nelli Kuokkanen Milla Lankinen Pirje Martinkauppi Kirsi Meriranta Emmi Neffling Jonna Orreveteläinen Pasi Rajaniemi Kirsi Ropponen Jukka Söderström Merja Santasalo Kati (siht.) Tiuttu Emilia Torniainen Merja	Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes Teknisen Kaupan Liitto ry Elinkeinoelämän keskusliitto EK Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea Liikenne- ja viestintävirasto Traficom Sosiaali- ja terveysministeriö Ympäristöministeriö (kohdat 1-5) Kuluttajaliitto Tulli Säteilyturvakeskus Sisäministeriö Tuote- ja palvelukaupan yhdistys ETU ry Päivittäistavarakauppa ry Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes Työ- ja elinkeinoministeriö Ruokavirasto
Esittelijät	Salamäki Tiia Toivonen Mika	Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes Fipoint

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 13.00.

2 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin kokous laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

3 Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin esityslista.

4 Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin kokouksen 3.12.2020 pöytäkirja.

Todettiin, että komission ehdotusta uudeksi konelainsäädännöksi ei ole vielä tullut. STM:stä konedirektiivin/-asetuksen valmisteluun osallistuu Katri Tytykoski.

5 Tilannekatsaus markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpanosta

Emilia Tiuttu työ- ja elinkeinoministeriöstä kertoi markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpanosta. Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle laiksi eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi on suomenkielisellä lausuntokierroksella 23.4. saakka. Markkinavalvontalakiin ehdotetaan markkinavalvonta asetuksesta johtuvia muutoksia ja muuttamisen yhteydessä markkinavalvontalain soveltamisalaa on tarkoitus laajentaa myös kahdeksalla uudella tuotesektorilla. Näiden lisäksi eri hallinnonaloilla valmistellaan lisättäväksi markkinavalvontalain soveltamisalaan myös muita lakeja, jotka eivät ole nyt lausunnolla. Huomattavimmat ehdotettavat muutokset markkinavalvontalakiin liittyvät mm. lain soveltamisalaan, uusiin valvontaviranomaisiin, tuotenäytteiden hankkimiseen valehenkilöllisyyden turvin (uusi 10 a §), toimenpidemääräyksen laajentamiseen ja verkkorajapintamenettelyyn. Esitetyt diat ovat muistion liitteenä.

6 Markkinavalvonnan yhteyspiste Fipoint

Mika Toivonen esitteli markkinavalvonta-asetuksen 10 artiklan mukaan perustetun markkinavalvonnan yhteyspisteen (Fipoint) toimintaa. Jokaisesta jäsenvaltiosta löytyy vastaava kontaktipiste, joka vastaa markkinavalvonnan yhteyspisteen tehtävistä. Fipointin tehtäviin kuuluvat lisäksi myös 16.7.2021 alkaen vastavuoroisen tunnustamisen asetuksen mukaisen tuoteyhteyksipisteen (PCP), ICSMS-yhteyksipisteen ja Safety Gate (Rapex) -yhteyksipisteen tehtävät. Myös rakennustuoteyhteyksipisteen tehtävät siirretään Fipointille. Fipoint on sijoitettu Tukesin Tuotteet-yksikön alaisuuteen ollen kuitenkin irrallinen ja riippumaton oma ryhmänsä, joka hoitaa tehtäviä kaikkien kansallisten markkinavalvontaviranomaisten kanssa.

Fipoint osallistuu tuotteiden vaatimustenmukaisuutta käsittelevän unionin verkostoon (EUPCN) ja komissiota avustavaan komiteaan, joissa sen tehtävänä on esitellä Suomen kantoja sekä välittää tietoa kansalliselle markkinavalvonnan

yhteistyöryhmälle, joka koostuu markkinavalvontaviranomaisten ja Tullin edustajista. Yhteistyöryhmän tehtävänä on mm. käsitellä EUPCN:ssa käsiteltäviä asioita ja osallistua kansallisen markkinavalvontastrategian valmisteluun. Yhteistyöryhmä asetetaan huhtikuun aikana.

Tällä hetkellä EUPCN:ssä on käsitelty sen kaksivuotista työohjelmaa. Työohjelmassa kahden seuraavan vuoden aiheena ovat erityisesti olleet verkkokauppa, markkinavalvonnan indikaattorit, tiedonjakaminen kuluttajille ja talouden toimijoille sekä tulevaisuuden säädöstarpeet.

Kansallinen markkinavalvontastrategia korvaa jatkossa markkinavalvontaohjelmat. Jäsenmaiden markkinavalvontastrategiat tulee olla tehtynä 16.7.2022 mennessä. Strategian kokoamiseksi EUPCN:ssa valmistellaan parhaillaan ohjeistusta. Strategiasta tullaan keskustelemaan markkinavalvonnan yhteistyöryhmässä. Esitetyt diat ovat pöytäkirjan liitteenä.

7 Ajankohtaista Tullista

Jonna Neffling Tullista esitteli Tullin valvontahavantoja ja -tuloksia vuodesta 2020. Tulli pääsi elintarvike- ja kulutustavaravalvonnassaan melkein asetettuun tavoitteeseen (tot. 89 %). Näytteistä hieman alle puolet (48 %) otettiin tullauksen yhteydessä kolmasmaatuonnista. Määräystenvastaisten tuotteiden osuus näytteistä oli n. 28 %. Testattuja kulutustavaranäytteitä oli noin 1 500 kappaletta. Suurin valvontaryhmä oli lelut, joista mm. tehtiin vuonna 2020 enemmän ftalaattilöydöksiä kuin viime vuosina. Ftalaatteja on löytynyt muistakin muovituotteista viime vuosia enemmän. Tuontikosmetiikassa on myös ongelmallisia tuotteita edelleen. Hylättyjä tuotteita oli suhteellisesti eniten kynttilätuotteissa, erityisesti kakkukynttilöissä. Tulli teki vaarallisista tuotteista Safety Gate Rapex-ilmoituksia yhteensä 40 kappaletta ja ilmoituksia ICSMS-järjestelmään on tehty paljon leluista. Tällä hetkellä Brexit näkyy tullauksessa siten, että Suomeen tuodaan paljon sekä elintarvikkeita että kulutustavaroita UK:sta (alkuperämaa usein joku muu). Vuoden aikana kasvomaskit ja suojaimet ovat työllistäneet koko Tullia paljon, mutta tällä hetkellä tullaustavaravirrasta kansanmaskeja löytyy hyvin vähän, vaan pääosa on CE-merkittyjä hengityksensuojaimia. Esitetyt diat ovat muistion liitteenä.

8 Muut asiat

- EU:n akkuasetuksen tilanne:** Tiia Salamäki kertoi EU:n akkuasetuksen taustoista ja valmistelun tilanteesta. Akkuasetusehdotuksen päätavoitteet ovat talouden toimijoiden tasapuoliset toimintaedellytykset sisämarkkinoilla, kiertotalouden edistäminen ja ympäristö- ja sosiaalisten vaikutusten vähentäminen akkujen koko elinkaaren vaiheissa. Ehdotus sisältää vaatimuksia mm. hiilijalanjäljelle, kierrätetyn materiaalin määrälle uudessa akussa sekä kestävyys- ja turvallisuusvaatimuksia. Ehdotus on julkaistu joulukuussa 2020 ja nyt sen käsittely on kansallisesti alkanut (YM ja TEM valmistelevat). EU-ympäristöneuvoston kokouksessa 18.3.2021 aiheena on erityisesti jäsenvaltioiden näkemykset valittuun oikeusperustaan ja ehdotuksen soveltamisalaan. Komission tahtotilana on saada ehdotus käsiteltyä vuoden 2021 aikana. Esitetyt diat ja linkit lisätietoihin ovat muistion liitteenä.

9 Seuraavat kokoukset

Seuraava kokous on torstaina 27.5. kello 13-15. Kokous järjestetään Teamsin välityksellä.

10 Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi kello 15.00.

Kati Santasalo

V-jaoston sihteeri

Liitteet

Markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpano -tilannekuva, Emilia Tiuttu

Markkinavalvonnan yhteyspiste Fipoint, Mika Toivonen

Tullin valvonnan havaintoja ja tuloksia, Jonna Neffling

Akkuasetusehdotus ja sen käsittely, Tiia Salamäki

Jakelu

Valvontatoimen jaoston jäsenet

Tiedoksi

Vaatimustenarviointiasiain neuvottelukunnan jäsenet ja sihteeristö